

Забійні якості відгодівельного молодняку, одержаного від різних поєднань

Анотація. Встановлено позитивний вплив кнурів породи дюрок та термінальних на забійні якості молодняку свиней від схрещування з помісними свиноматками.

Ключові слова: поєднання, чистопородні, помісні, забійні якості, забійний вихід.

Slaughter qualities of fattening young pigs received at different combinations. KODAK T.S., VOVK V.O. Institute of Pig Breeding and agroindustrial production of NAAS

Abstract. As a result of researches it was found out the positive influence of the boars of Duroc breed and terminal one on the slaughter qualities of young pigs received at crossing with hybrid sows.

Key words: combination, purebred, hybrid, slaughter qualities, slaughter output.

Т.КОДАК, аспірант *

В.ВОВК, молодший науковий співробітник

Інститут свинарства і агропромислового виробництва НААН

Головним фактором економічно ефективного ведення тваринництва, зокрема свинарства, є генетичний прогрес стада за відгодівельними та м'ясними якостями при створенні оптимальних умов утримання та годівлі.

Критеріями відгодівельної і м'ясної продуктивності свиней є кількісні та якісні показники одержаної продукції: перші - це вік досягнення живої маси, середньодобові прирости, витрати кормів

на 1 кг приросту; другі – м'ясні якості – довжина туші, товщина шпиків в різних частинах туші, площа «м'язового вічка» та інші, що прямо чи побічно характеризують м'ясну продуктивність тварин [8, 9].

Використання промислового схрещування в товарних стадах економічно вигідно, оскільки не вимагає високих затрат порівняно з чистопородним розведенням і водночас забезпечує одержання високопродуктивного молодняку [4].

При схрещуванні м'ясні та відгодівельні якості успадковуються, в основному, проміжно, що доведено численними дослідженнями. У кінцевого продукту переважно забезпечуються високі відгодівельні та м'ясні якості гібридних свиней, оскільки ці показники мають високий ступінь спадковості (50-60%) [4].

Спільними зусиллями селекціонерів Інституту

Рецензенти:

кандидати с.-г. наук **В.А. Коротков, В.Є. Усачова**
(Полтавська державна аграрна академія)

Таблиця 1

Схема дослідів

№ групи	Групи	Генотипи		Кількість тварин у групі, гол.	
		♀	♂	♀	♂
I	Контрольна	ВБ	ВБ	10-12	3-4
II	Дослідна	ВБ	Л	10-12	3-4
III	Дослідна	ВБ	Т	10-12	3-4
IV	Дослідна	ВБ	П	10-12	3-4
V	Дослідна	ВБ	Д	10-12	3-4
VI	Дослідна	ВБхЛ	Т	10-12	3-4
VII	Дослідна	ВБхЛ	П	10-12	3-4
VIII	Дослідна	ВБхЛ	Д	10-12	3-4

свинарства та виробників виявлені кращі материнські та батьківські форми для використання при схрещуванні чи гібридизації. Були створені м'ясні породи – це полтавська (ПМ), українська (УМ) та червона-білопояса (ЧБПП). Основне їх призначення – використання в регіональних системах розведення та гібридизації. [1, 5].

На товарних підприємствах широко використовують свиней зарубіжних генотипів, проте вони мають позитивні якості і недоліки. Тварини породи ландрас відрізняються довгим тулубом, мають високий вихід м'яса, проте гірше використовують місцеві корми. Свині порід гемпшир і дюрок мають міцну конституцію та високу м'ясність туш, однак за показниками відтворювальної здатності не завжди задовольняють виробників свинини. Породи п'єтрен відрізняється високою м'ясністю туш (до 70%), проте більш витратна щодо кормів на 1 кг приросту та стресочутлива [1].

Тому порівняльне вивчення використання кнурів вітчизняної та зарубіжної селекції є актуальним та перспективним для ведення товарного свинарства України.

Науково-дослідну роботу проводили у ТОВ „Агро-Овен” Магдалинівського району Дніпропетровської області.

Метою досліджень було вивчити ефективність схрещування чистопородних та помісних свиноматок з кнурами вітчизняної та закордонної селекції в умовах свиногомплексу.

Формування контрольної та дослідних груп здійснювали відповідно до методики досліджень. Було сформовано 8 груп свиней (табл. 1)

У досліді використовували свиноматок і кнурів великої білої породи (ВБ), помісних маток (ВБ х Л), а також кнурів порід п'єтрен (П), дюрок (Д), ландрас (Л) та термінальних (Т) угорської селекції. За контроль слугувало чистопородне поєднання свиноматок та кнурів великої білої породи.

У період проведення дослідів умови годівлі та утримання всіх піддослідних груп тварин були аналогічними, згідно з технологією, прийнятою в господарстві.

Забійні та м'ясо-сальні якості тварин визначали за передзабійною масою, кг; забійною масою, кг; забійним виходом, %; довжиною напівтуші, см; довжиною беконної половинки, см; товщиною шпигу, мм.

Численними науковими дослідженнями встановлено, що відгодівельні і м'ясні якості при схрещуванні успадковуються, в основному, проміжно і характеризуються досить високим ступенем спадковості (50-60%), тому успішне одержання високої м'ясності у кінцевого продукту схрещування і гібридизації у більшості випадків забезпечується гарними відгодівельними та м'ясними якостями свиней батьківських форм [4].

Найвищий забійний вихід мав відгодівельний молодняк від поєднання (ВБхЛ)хТ – 75,66% ($P \leq 0,001$) та від (ВБхЛ)хД – 75,79% ($P \leq 0,01$). У двопородних поєднаннях забійний вихід був майже на одному рівні від –74,25 до 74,68%, що

значно вище порівняно з контрольною групою тварин (табл. 2).

Широке застосування знайшло визначення якості туш за такими непрямими показниками, як довжина півтуші та беконної половинки. Вказані показники знаходяться у прямій кореляційній залежності з виходом м'яса.

Найбільша довжина півтуш була у відгодівельного молодняку VI групи від поєднання (ВБхЛ)хТ – 101,92 см ($P \leq 0,001$), саме в цієї групи був і найвищий забійний вихід. У двопородних поєднаннях кращими виявились тварини III групи, де використовували термінальних кнурів. Довжина півтуш молодняку ВБхТ становила 99,50 см ($P \leq 0,01$), що на 3,7 % вище від контролю. Загалом молодняк усіх дослідних груп на відгодівлі показав кращі результати порівняно з молодняком контрольної групи.

За показником довжини беконної половинки тварини III та VI груп були на 7,17 та 7,84 см більшими ніж тварини контрольної групи, а молодняк V та VII дослідних груп мав найменшу різницю з контролем.

Для переробної промисловості важливим показником якості м'ясних туш є величина відкладання підшкірного сала. Відомо, що чим більше сала в туші, тим менше вміст м'яса і навпаки.

З віком товщина сала збільшується. Однак інтенсивність його відкладання по всій довжині тулуба неоднакова, а тому вивчення закономірностей цього процесу може мати істотне значення в надійності визначення м'ясності тварин.

За даними досліджень встановлено, що у передній частині тулуба піддослідних тварин відкладання сала відбувалося інтенсивніше, ніж у середній та задній.

Висновки.

1. Встановлено, що кращі забійні якості спостерігались у поєднаннях (ВБхЛ)хТ, та (ВБхЛ)хП.
2. В цілому схрещування, як зоотехнічний прийом, ефективний метод підвищення м'ясних якостей свиней, що стосується практично всіх дослідних груп, в тому числі і двопородних поєднань.

ЛІТЕРАТУРА

1. **Акімов С., Перетяцько Л.** Основні напрями подальшої роботи по вдосконаленню свиней полтавської та української м'ясних порід. // *Тваринництво України*. - №5. – 2002 – С.23-24.
2. **Акімов С.В., Перетяцько Л.Г., Фесенко О.Г.** Перспективи використання свиней вітчизняних м'ясних порід в системах розведення і гібридизації. // *Свинарство*. - №55. – 2005. – С.16-19.
3. **Данч С.С.** Некоторые вопросы контрольного откорма свиней. // *Повышение эффективности свиноводства: сб. науч. тр. ВАСХНИЛ*. – М.: Агропромиздат, 1991. – С.65-69.
4. **Никитченко И.Н.** Гетерозис в свиноводстве. – М.: Агропромиздат, 1987. – 200 с.
5. **Рыбалко В.П., Нагаевич В.М.** Створення популяції червоно-поясних свиней м'ясного напрямку продуктивності. // *Вісник Полтавського державного сільськогосподарського інституту*. - №6. – 2001. – С.59-61.
6. **Рыбалко В.П., Гетья А.А.** Состояние, перспективы и научное обоснование отрасли свиноводства. // *Таврійський науковий вісник*. – 2008. - №58. – С. 3-9.
7. **Рыбалко В.П.** Оценка свиней полтавского типа и крупной белой породы при разведении «в себе» и скрещивании. // *Породы свиней*. – М.: Колос. – 1981. – С.48-55.
8. **Федоренкова Л.А.** Селекционно-генетические основы в выведении белорусской мясной породы свиней: моногр. – Мн.: Хата, 2001. – 214 с.
9. **Шейко И.П., Федоренкова Л.А.** Состояние и пути совершенствования научного обеспечения отрасли свиноводства. // *Таврійський науковий вісник*. – 2008. - №58. – С. 10-15.

